

Volebný model a potenciál strán

Pád vlády

30. 12. 2022

MEDIAN SK

hlavné zistenia

- **Deklarovaná ochota zúčastniť sa na hypotetických voľbách do Národnej rady medzi obyvateľmi Slovenskej republiky s voličským právom v porovnaní s obdobím po komunálnych voľbách výraznejšie narástla.** Kým na začiatku roka 2022 sa deklarovaná ochota zúčastniť sa na voľbách pohybovala na úrovni približne 70 %, tak po komunálnych voľbách deklarovalo ochotu zúčastniť sa volieb do NR SR len 50 % opýtaných, pričom **dnes je to 76 %.**
- Podľa volebného modelu MEDIAN SK, ktorý zachytáva zložitý proces rozhodovania sa voličov, disponuje **najvyššou podporou strana HLAS - SD, nasledovaná stranou SMER - SD.** Ďalej nasledujú strany PS, Republika, SAS a do parlamentu by sa dostali aj OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, KDH a SME RODINA. **Svojim rozhodnutím si je úplne istých 45 % tých, ktorí neodmietajú účasť na voľbách a vedia uviesť stranu alebo hnutie, ktoré by v prípadných voľbách volili.** Ďalších 35 % deklaruje, že si nie sú úplne istí a teda mohlo by v ich prípade prísť k zmene. Ďalších 20 % deklaruje, že si nie sú príliš alebo vôbec istí. Z toho vyplýva, že **podpora jednotlivých politických subjektov sa môže v najbližšom období výraznejšie meniť.**
- **Najvyšším volebným potenciálom disponuje strana HLAS - SD. Jej volebný potenciál presahuje úroveň 30 %. Nasleduje mimoparlamentné Progresívne Slovensko a SMER - SD.** Pomerne vysokým volebným potenciálom disponujú aj strany SAS, Republika a SME RODINA. Viaceré politické strany dosahujú pomerne vysoké hodnoty volebného potenciálu, na čo má vplyv najmä váhanie voličov.
- Viac ako **70 % dospelaj populácie obyvateľov Slovenskej republiky deklaruje, že považuje za správne pre ďalšie fungovanie našej krajiny vyslovenie nedôvery vláde** Národnou radou. Takmer **dve tretiny obyvateľov Slovenskej republiky si myslia, že súčasná situácia by mala byť vyriešená predčasnými voľbami.** Viac ako 90 % z tých, ktorí si myslia, že súčasná situácia by mala byť vyriešená prostredníctvom predčasných volieb, zároveň deklaruje, že tieto **voľby by sa mali konať v prvej polovici roka 2023.**
- **41 % obyvateľov Slovenskej republiky deklaruje, že za pád vlády je podľa nich zodpovedný I. Matovič. 15 % tvrdí, že za pád vlády je zodpovedný R. Sulík.** Takmer tretina respondentov deklaruje, že za pád vlády je zodpovedná celá pôvodná vládna koalícia. **18 % obyvateľov dospelaj populácie deklaruje, že najpriateľnejšou vládnu koalíciou by bolo pre nich zoskupenie strán HLAS - SD, SMER - SD a Republika.** Ďalších 16 % uvádza ako najpriateľnejšiu širokú koalíciu strán PS, SAS, SME RODINA, KDH a OĽANO. Pre ďalších 15 % je najideálnejšou koalíciou zostava strán HLAS - SD, PS a SAS. **14 % považuje za ideálnu koalíciu zoskupenie strán HLAS - SD a SMER - SD.**

metodika prieskumu

Veľkosť vzorky	Celkom N = 1006 respondentov vo veku 18 a viac rokov
Termín zberu	19. 12. 2022 – 23. 12. 2022
Metóda zberu dát	Kombinácia online a telefonického opytovania (800/200)
Kontroly	Kontroly rozhovorov prebiehali prostredníctvom kontroly nahrávok a násluchov v prípade CATI a kontrolou dĺžok dotazníka v prípade CAWI. Celkovo bolo skontrolovaných viac ako 30 % rozhovorov.
Výber respondentov	kvótny výber

Vzorka je reprezentatívna pre populáciu SR 18 a viac rokov podľa kategórií:

Reprezentativita

- pohlavie
- vek
- vzdelanie
- kraj
- národnosť
- veľkosť miesta bydliska
- frekvencia využívania internetu
- pracovný status
- vek x vzdelanie
- minulé volebné správanie (voľby do NR SR 2020 a prezidentské voľby 2019)

Reprezentativita dátového súboru bola primárne dosiahnutá plnením kvótného predpisu a dodatočným dovážením dát.

Realizátor a zadávateľ	prieskum realizovala spoločnosť <u>MEDIAN SK, s.r.o., bez zadávateľa</u>
Publikácia	pri publikácii je potrebné udávať zdroj: <u>Volebný model a potenciál strán (december 2022)</u>

metodika volebného modelu

Volebný model MEDIAN SK prešiel optimalizáciou vychádzajúcou zo skúseností s voľbami do Národnej Rady 2016 a 2020. V oboch rokoch spoločnosť MEDIAN SK správne zachytila trendy vo volebnej podpore (2016 - oslabovanie strán SIEŤ a KDH, posilňovanie SME RODINA a 2020 – oslabovanie strán Koalícia PS/SPOLU a MOST-HÍD, posilňovanie OĽANO). Náš volebný model je nadštandardne kvalitný z niekoľkých dôvodov:

- Vzorka respondentov je reprezentatívna (odpovedá štruktúre populácie) nielen z hľadiska základných sociodemografií (vek, pohlavie, kraj, vzdelanie, veľkosť obce), ale aj podľa ďalších ukazovateľov výrazne ovplyvňujúcich volebné preferencie (národnosť, minulé volené strany a pod.).
- Volebný model zahŕňa v prípade váhajúcich respondentov všetky vážne zvažované strany s intenzitou, ktorá zohľadňuje silu príklonu k jednotlivým stranám.
- Konštrukcia volebného modelu zohľadňuje mieru deklarovanej istoty účasti vo voľbách. Prihliada teda k tomu, že respondent, ktorý si je istý účastou vo voľbách („určite áno“), má vyššiu pravdepodobnosť účasti ako ľudia, ktorí si účastou nie sú istí („skôr áno“), alebo ju nevyklúčujú („skôr nie“). Respondenti, ktorí účasť vylučujú, do modelu nevstupujú.
- Zvyčajne prebieha kombinovanou metodikou zberu (online opytovanie + telefonické opytovanie) a zachytáva tak respondentov, ktorí sú horšie zastihnuteľní jednou z metód.

volebná účasť

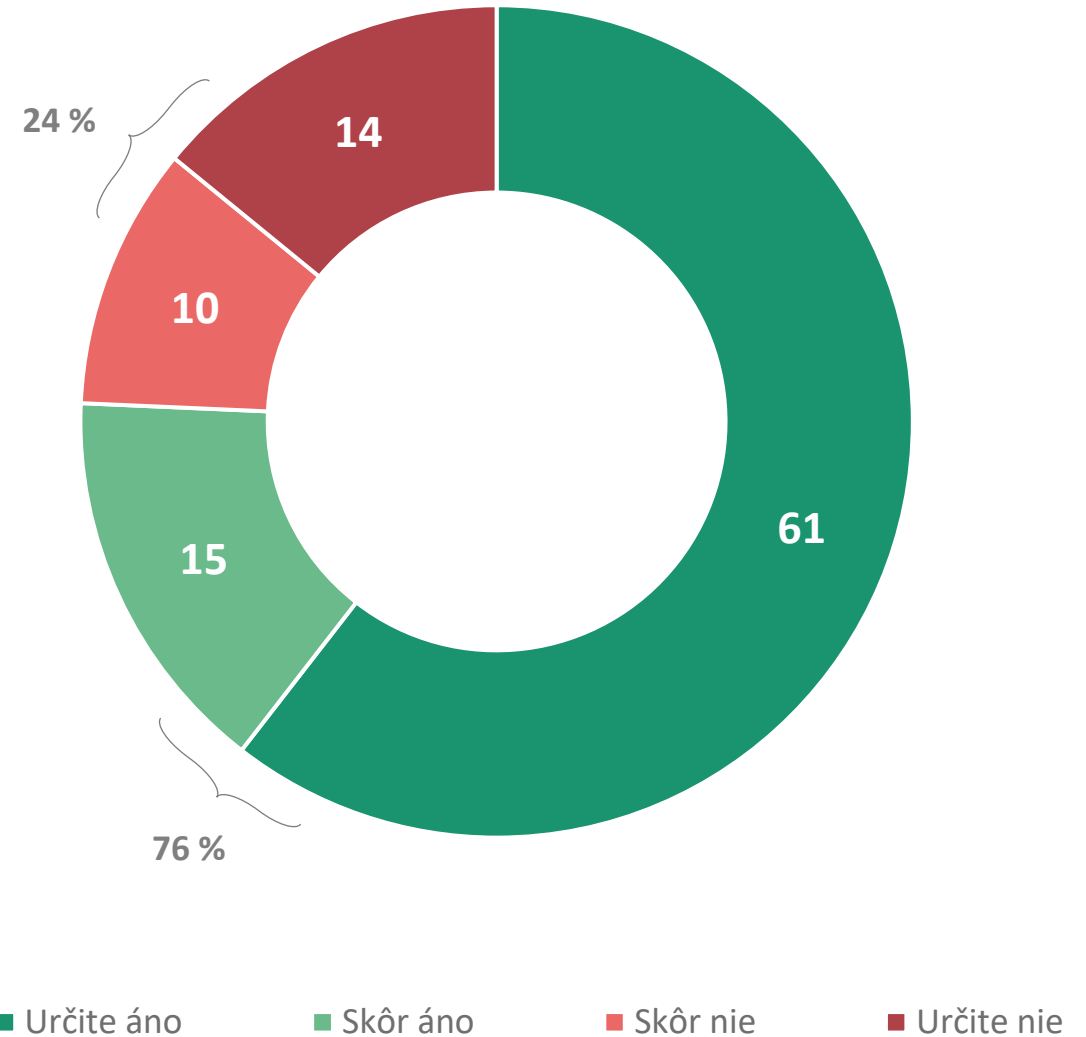

MEDIAN SK

účasť na voľbách

Deklarovaná ochota zúčastniť sa na hypotetických voľbách do Národnej rady medzi obyvateľmi Slovenskej republiky s voličským právom v porovnaní s obdobím po komunálnych voľbách výraznejšie narástla. Kým na začiatku roka 2022 sa deklarovaná ochota zúčastniť sa volieb pohybovala na úrovni približne 70 %, tak po komunálnych voľbách deklarovalo ochotu zúčastniť sa volieb do NR SR len 50 % opýtaných, pričom dnes je to 76 %.

Ďalšia štvrtina opýtaných odmieta účasť, pričom 14 % úplne odmieta účasť.

V01: Niektorí ľudia sa na voľbách zúčastnia, iní na ne nechodia či nemôžu ísť. Zúčastnili by ste sa na parlamentných voľbách, ak by sa konali budúci víkend?

N = 1006 respondentov, % respondentov

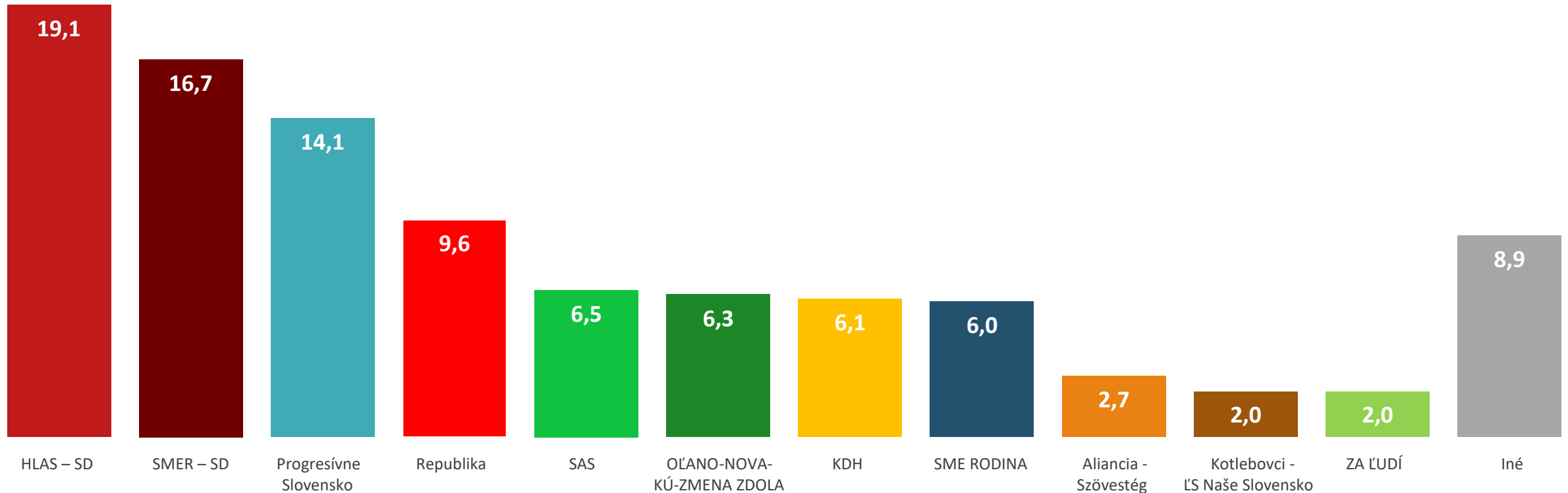
volebný model

MEDIAN SK

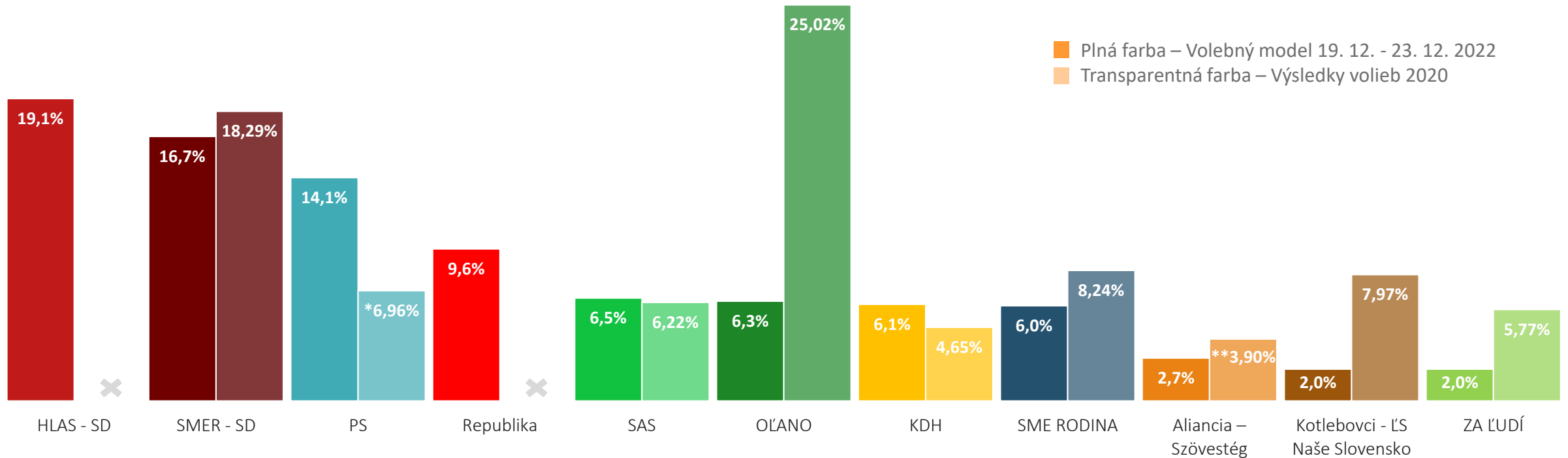
volebný model – najpravdepodobnejší zisk strán v dobe opytovania

Podľa komplexného prístupu volebného modelu MEDIAN SK, ktorý zachytáva zložitý proces rozhodovania sa voličov, disponuje najvyššou podporou strana HLAS - SD, nasledovaná stranou SMER - SD. Ďalej nasledujú strany PS, Republika, SAS a do parlamentu by sa dostali aj OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, KDH a SME RODINA.

Volebný model zobrazuje odhad najpravdepodobnejšieho rozloženia podpory strán v hypotetických voľbách do Národnej rady, pokiaľ by sa konali v dobe opytovania. Volebný model zohľadňuje odlišnú mieru pravdepodobnosti účasti respondentov vo voľbách (podľa deklarovanej ochoty zúčastniť sa). Pri rozhodnutých voľbách model zahŕňa hlavnú preferovanú stranu, pri váhajúcej zahŕňa všetky zvažované strany s intenzitou, ktorá zohľadňuje silu naklonenia k jednotlivým stranám. Do grafu sú samostatne zahrnuté strany s aktuálnym ziskom minimálne 2 % v modeli. Zvyšok je v kategórii „iná“. ŠTATISTICKÁ ODCHÝLKA predstavuje +/- 1 % v prípade malých strán a až +/- 3,5 % v prípade najväčších strán.

volebný model – porovnanie s voľbami

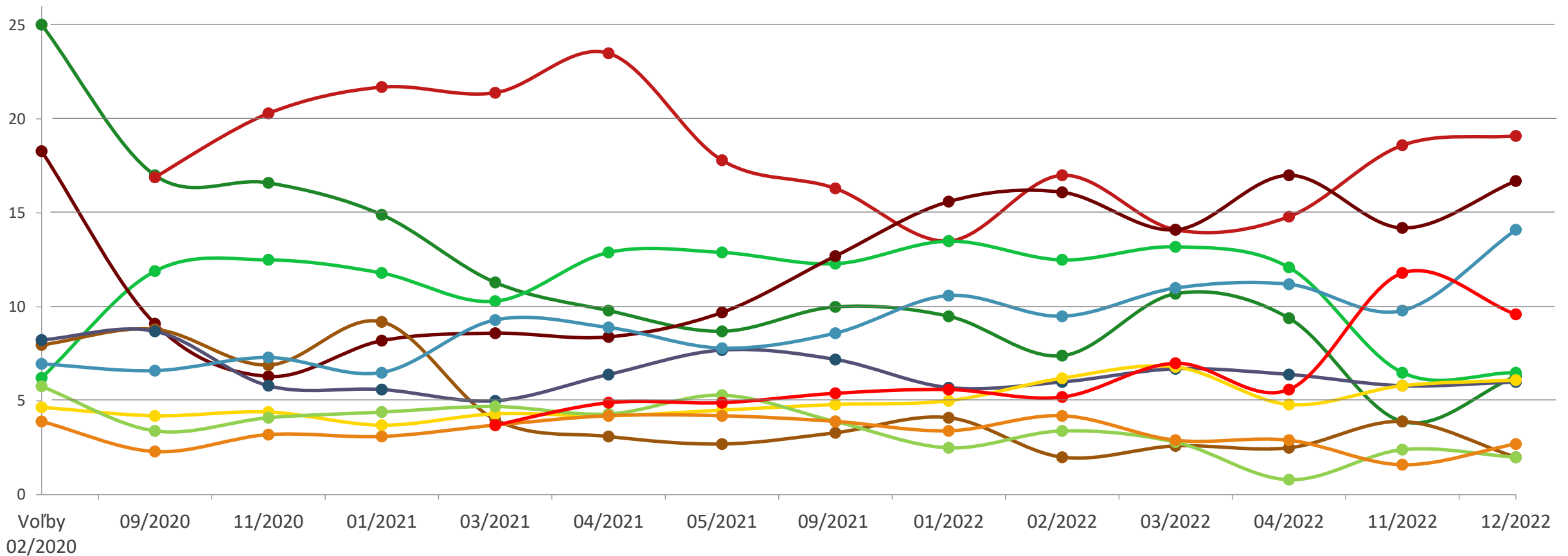
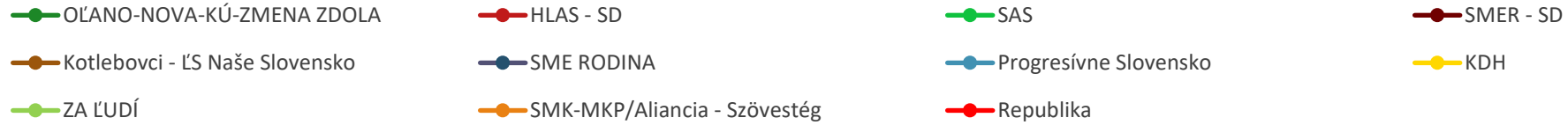

Volebný model zobrazuje odhad najpravdepodobnejšieho rozloženia podpory strán v hypotetických voľbách do Národnej rady, pokiaľ by sa konali v dobe opytovania. Volebný model zohľadňuje odlišnú mieru pravdepodobnosti účasti respondentov vo voľbách (podľa deklarovanej ochoty zúčastniť sa). Pri rozhodnutých voľbách model zahŕňa hlavnú preferovanú stranu, pri váhajúcej zahŕňa všetky zvažované strany s intenzitou, ktorá zohľadňuje silu naklonenia k jednotlivým stranám.

Podpora vládnej strany OĽANO v porovnaní s výsledkami volieb z februára 2020 veľmi výrazne klesla. Rovnako v porovnaní s výsledkom volieb klesla aj podpora koalície strany SME RODINA. Najvyššou podporou disponujú strany HLAS - SD a SMER - SD. V porovnaní s výsledkom volieb môžeme pozorovať nárast mimoparlamentných strán Progressívne Slovensko a KDH.

* Ako Koalícia PS/SPOLU
 ** Ako MKÖ-MKS

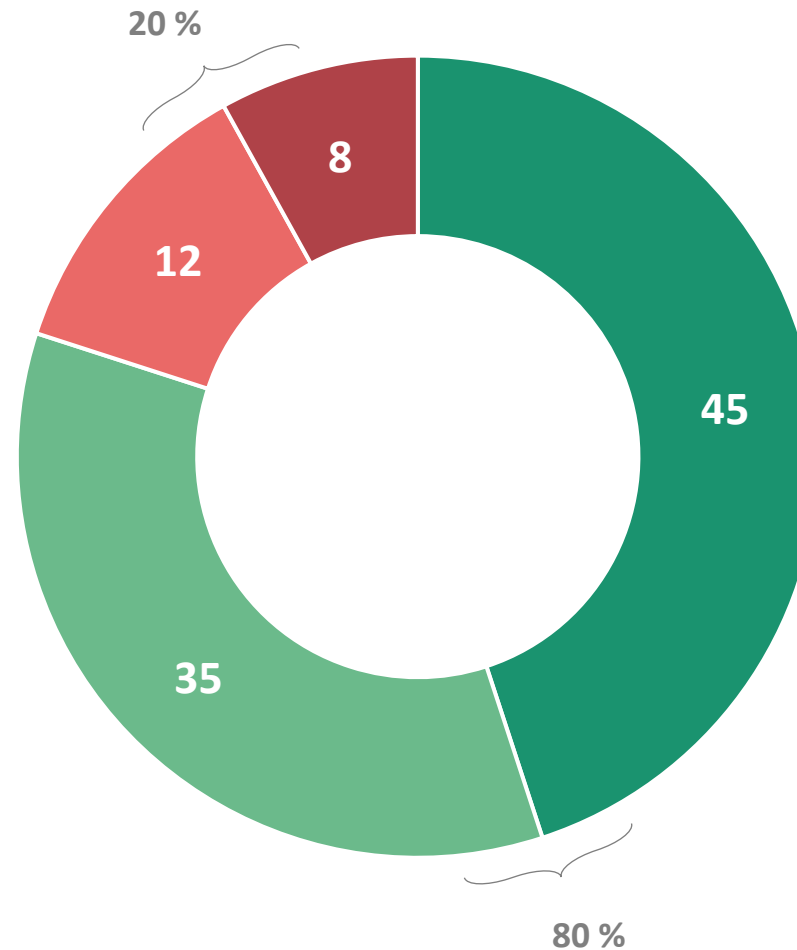
volebný model – vývoj od volieb

pevnosť volebných rozhodnutí

Svojím rozhodnutím si je úplne istých 45 % tých, ktorí neodmietajú účasť na voľbách a vedia uviesť stranu alebo hnutie, ktoré by v prípadných voľbách volili.

Ďalších 35 % deklaruje, že si nie sú úplne istí a teda mohlo by v ich prípade prísť k zmene. Ďalších 20 % deklaruje, že si nie sú príliš alebo vôbec istí. Z toho vyplýva, že podpora jednotlivých politických subjektov sa môže v najbližšom období výraznejšie meniť.

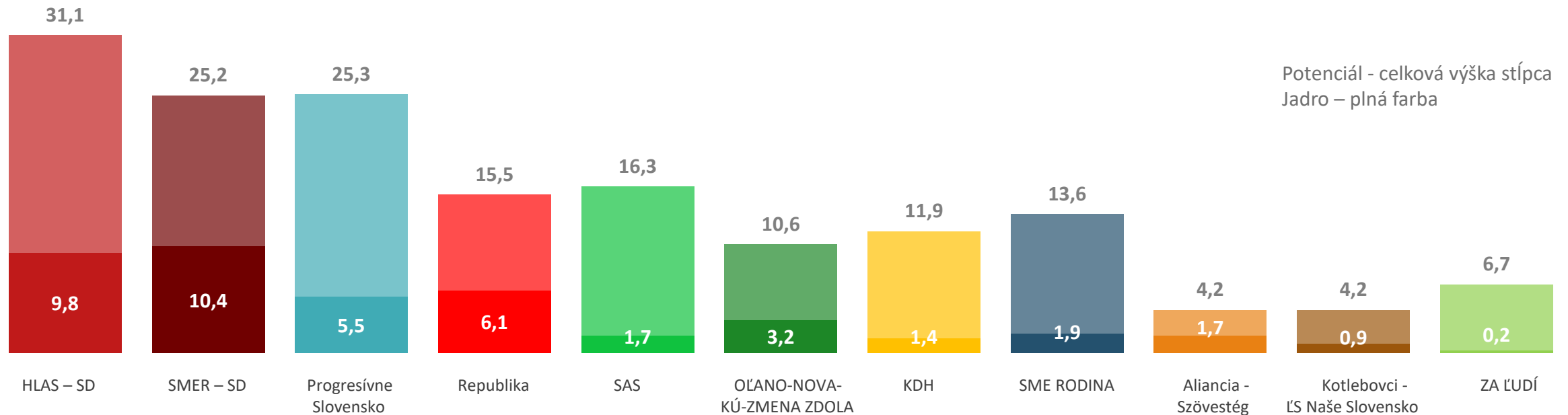
- Úplne istý/á – svoje rozhodnutie by som nezmenil/a
- Skôr istý/á – muselo by sa stať niečo neočakávané, aby som svoje rozhodnutie zmenil/a
- Nie som si príliš istý/á – rozhodnutie by som mohol/mohla zmeniť
- Vôbec si nie som istý/á – rozhodujem sa na poslednú chvíľu

V03: Nakoľko ste si istý/á, že by ste v prípade svojej účasti na voľbách volili práve túto stranu alebo hnutie?

N = 865 respondentov – respondenti nevyklučujúci účasť, % respondentov

volebný potenciál strán – maximálny možný zisk v blízkej dobe

Najvyšším volebným potenciálom disponuje strana HLAS - SD. Jej volebný potenciál presahuje úroveň 30 %. Nasleduje mimoparlamentné Progresívne Slovensko a SMER - SD. Pomerne vysokým volebným potenciálom disponujú aj strany SAS, Republika a SME RODINA. Viaceré politické strany dosahujú pomerne vysoké hodnoty volebného potenciálu, na čo má vplyv najmä váhanie voličov, teda ich rozhodovanie sa medzi viacerými politickými subjektmi.

VOLEBNÝ POTENCIÁL pre každú stranu ukazuje, koľko % hlasov by mohla strana aktuálne hypoteticky získať, pokiaľ by ju volili všetci, ktorí jej voľbu vážne zvažujú a nevylučujú svoju účasť na voľbách. Ukazovateľ je potrebné chápať pre každú stranu oddelene. V prípade každej strany vytvára samostatný scenár najpozitívnejšieho možného finálneho rozhodnutia voličov.

Potenciál nemôžu naplniť všetky strany naraz - suma potenciálnych ziskov tak nedáva 100 %. ŠTATISTICKÁ ODCHÝLKA predstavuje +/- 1,5 % pri potenciáli malých strán a až +/- 3,5 % pri potenciáli najväčších strán.

VOLEBNÉ JADRO v prípade každej strany ukazuje, koľko % hlasov by aktuálne získala, ak by ju volili len pevní voliči (tí, ktorí sú si istí účasťou a výberom danej strany).

pád vlády

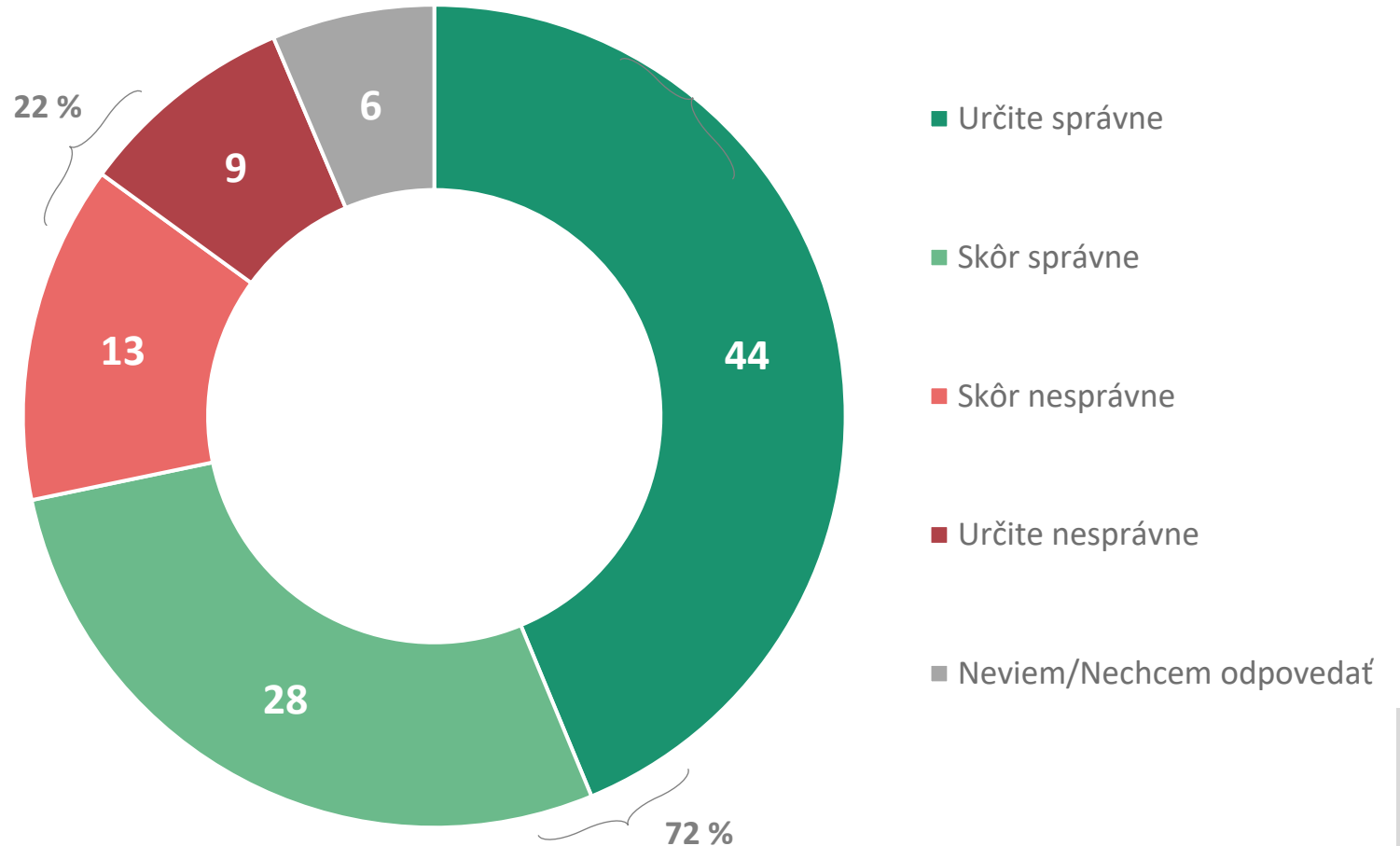

MEDIAN SK

vyslovenie nedôvery vláde

Viac ako 70 % dospelaj populácie obyvateľov Slovenskej republiky považuje za správne pre ďalšie fungovanie našej krajiny vyslovenie nedôvery vláde Národnou radou.

Opačný názor má len 22 % opýtaných. Ako nesprávne vnímajú vyslovenie nedôvery vláde mierne častejšie mladší vo veku 18-39 rokov alebo tí, ktorí deklarujú podporu stranám OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, KDH alebo SME RODINA.

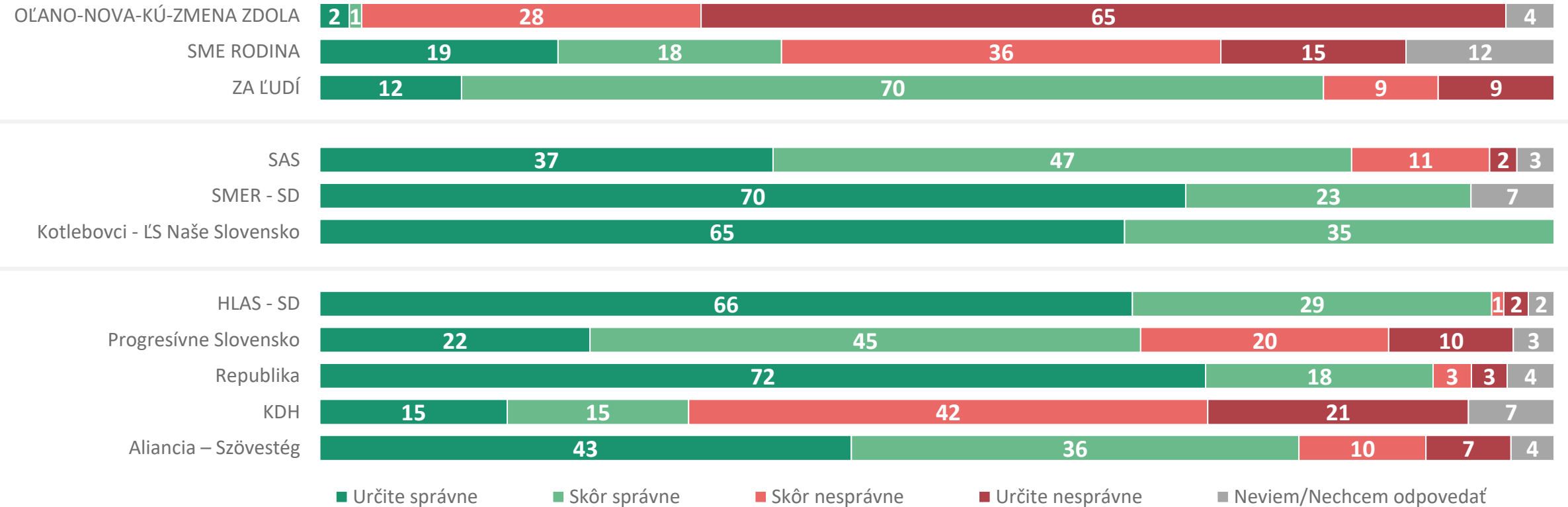

OT1. Vo štvrtok 15.12. vyhlásila Národná rada Slovenskej republiky nedôveru vláde pod vedením E. Hegera. Bolo podľa Vás vyjadrenie nedôvery správne alebo nesprávne pre ďalšie fungovanie Slovenska?

N = 1006 respondentov, % respondentov

vyslovenie nedôvery vláde / preferencie

Ako nesprávny krok pre ďalšie fungovanie Slovenska vnímajú vyslovenie nedôvery vláde najmä tí, ktorí deklarujú podporu strán OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, KDH alebo SME RODINA. Opačný názor majú častejšie tí, ktorí deklarujú podporu stranám Kotlebovci – ĽS Naše Slovensko, HLAS - SD, SMER - SD a Republika, avšak výrazne často aj tí, ktorí deklarujú podporu ostatným politickým subjektom.

OT1. Vo štvrtok 15.12. vyhlásila Národná rada Slovenskej republiky nedôveru vláde pod vedením E. Hegera. Bolo podľa Vás vyjadrenie nedôvery správne alebo nesprávne pre ďalšie fungovanie Slovenska?

N = 1006 respondentov, % respondentov

zodpovednosť za pád vlády

Až 41 % obyvateľov Slovenskej republiky deklaruje, že za pád vlády je podľa nich zodpovedný I. Matovič. Len 15 % tvrdí, že za pád vlády je zodpovedný R. Sulík. Podľa takmer tretiny respondentov je za pád vlády zodpovedná celá pôvodná vládna koalícia.

I. Matovič je zodpovedný za pád vlády častejšie podľa ľudí vo veku 18-29 rokov a 50-59 rokov, podľa obyvateľov Bratislavského kraja alebo podľa tých, ktorí deklarujú podporu stranám SAS, PS alebo HLAS - SD.

R. Sulíka ako zodpovedného za pád vlády označujú častejšie ľudia vo veku 60-69 rokov, obyvatelia Žilinského a Košického kraja alebo tí, ktorí deklarujú podporu stranám OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, SME RODINA alebo KDH.

- I. Matovič
- R. Sulík
- Celá pôvodná vláda v zložení (OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, SAS, ZA ĽUDÍ, SME RODINA)
- Opozícia (HLAS - SD, SMER - SD, Republika, Kotlebovci - ĽS Naše Slovensko)
- Niekto iný
- Neviem/Nechcem odpovedať

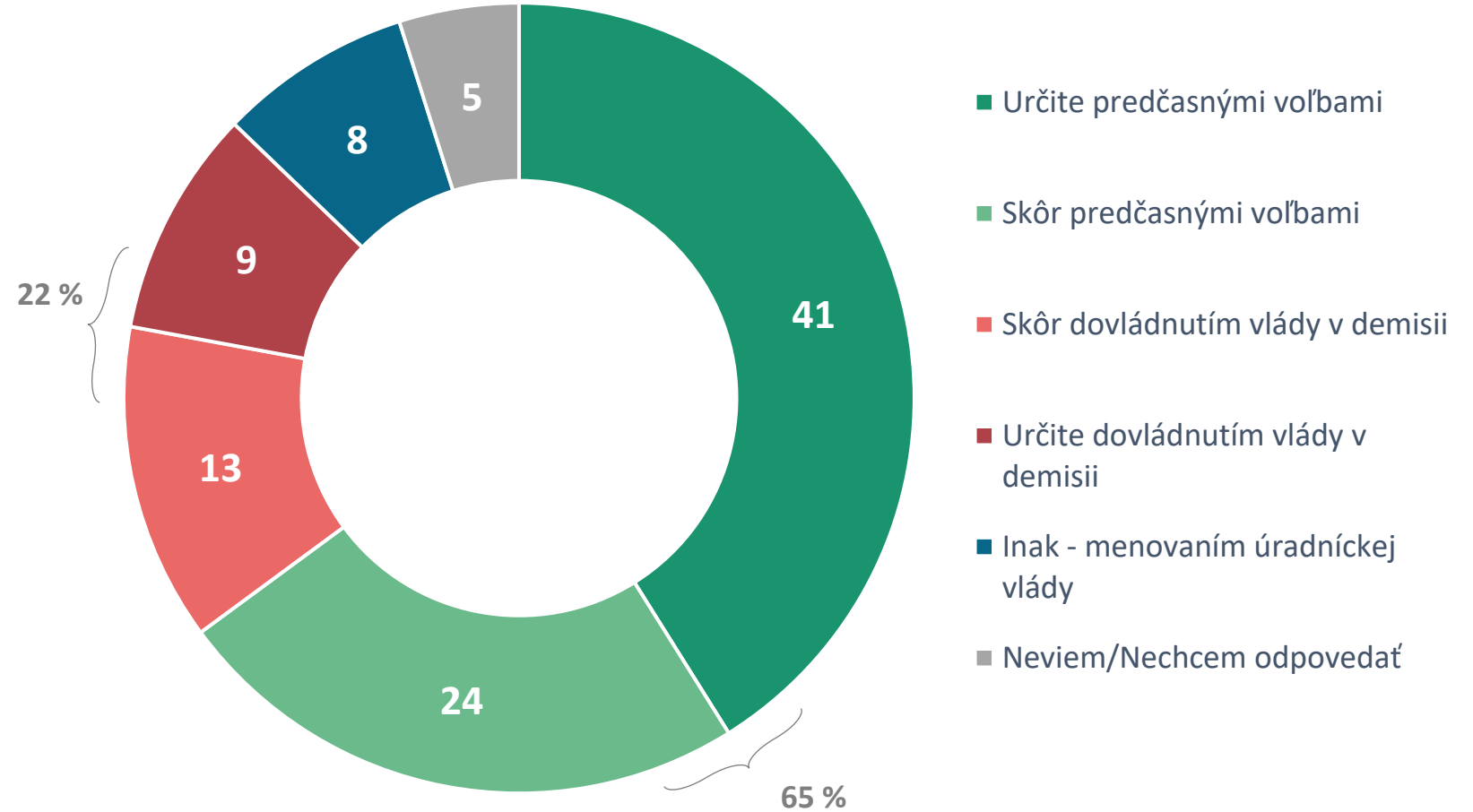
OT2. Kto je podľa Vášho názoru najviac zodpovedný za pád vlády?

N = 1006 respondentov, % respondentov

predčasné voľby

Takmer dve tretiny obyvateľov Slovenskej republiky si myslia, že súčasná situácia by mala byť vyriešená predčasnými voľbami. Ďalších 22 % si myslí, že by mala dovládnuť vláda v demisii do riadneho termínu volieb a len 8 % volá po menovaní úradníckej vlády.

Po predčasných voľbách volajú častejšie ľudia vo veku 30-59 rokov, ľudia so stredoškolským vzdelaním alebo obyvatelia Banskobystrického a Nitrianskeho kraja.

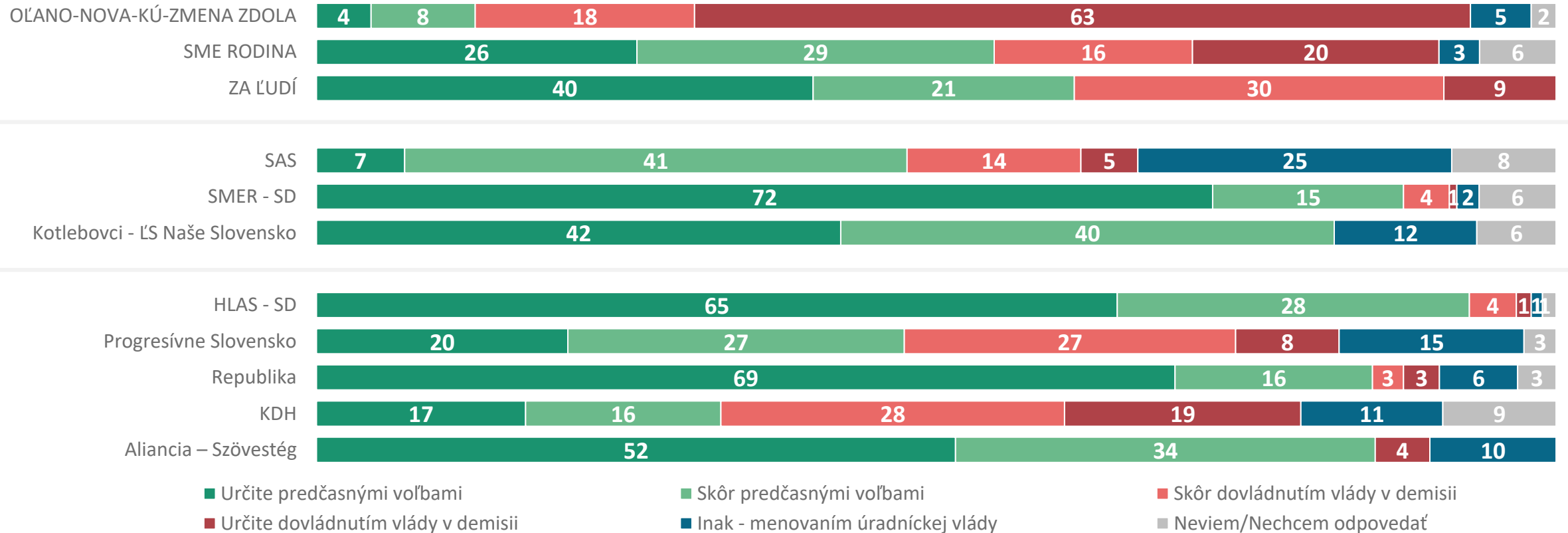

OT3A. Myslíte si, že súčasná situácia by mala byť vyriešená predčasnými voľbami alebo dovládnutím vlády v demisii do riadneho termínu volieb v roku 2024?

N = 1006 respondentov, % respondentov

predčasné voľby / preferencie

Z hľadiska deklarovanej podpory volajú po predčasných voľbách častejšie tí, ktorí deklarujú podporu stranám HLAS - SD, SMER - SD, Republika, Aliancia a Kotlebovci – ĽS Naše Slovensko. Naopak za dovládnutie vlády v demisii do riadneho termínu volieb sú častejšie tí, ktorí deklarujú podporu stranám OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA a KDH.

OT3A. Myslíte si, že súčasná situácia by mala byť vyriešená predčasnými voľbami alebo dovládnutím vlády v demisii do riadneho termínu volieb v roku 2024?

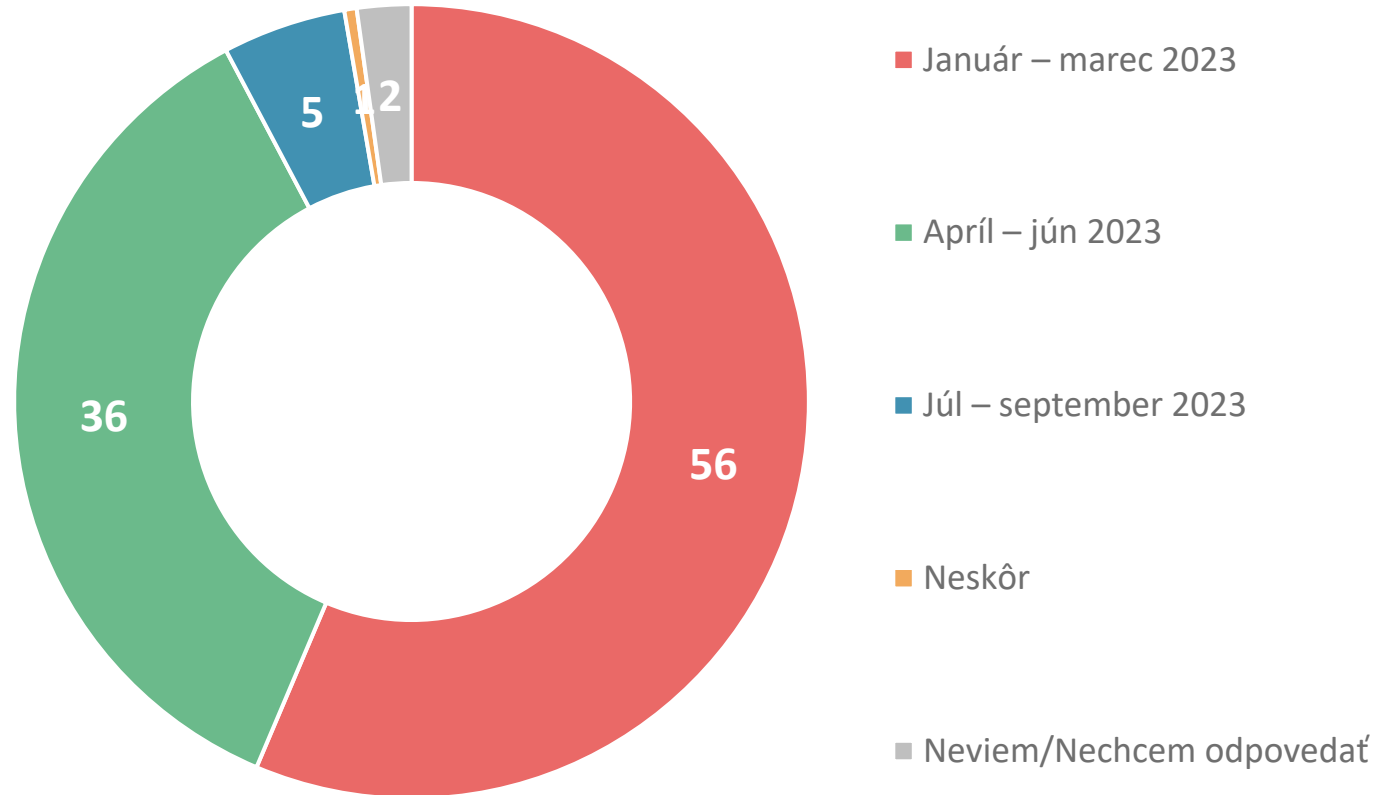
N = 1006 respondentov, % respondentov

termín predčasných volieb

Viac ako polovica z tých, ktorí volajú po predčasných voľbách, deklaruje, že by sa mali konať podľa ich názoru už v prvom kvartáli roka 2023. Ďalších 36 % volá po termíne v druhom kvartáli roka 2023. Len 6 % je za letný termín a len 1 % za neskorší termín.

Viac ako 90 % z tých, ktorí si myslia, že súčasná situácia by mala byť vyriešená prostredníctvom predčasných volieb, zároveň deklaruje, že tieto voľby by sa mali konať v prvej polovici roka 2023.

Voľby by sa mali konať v prvom štvrtroku najmä podľa voličov strán Kotlebovci – ĽS Naše Slovensko, SMER - SD, HLAS - SD alebo Republika. Termín v druhom štvrtroku preferujú najmä voliči strán SAS a PS.

OT3B. Povedali ste, že súčasná situácia by sa mala vyriešiť predčasnými voľbami. V akom termíne by sa mali podľa Vášho názoru konať tieto voľby?

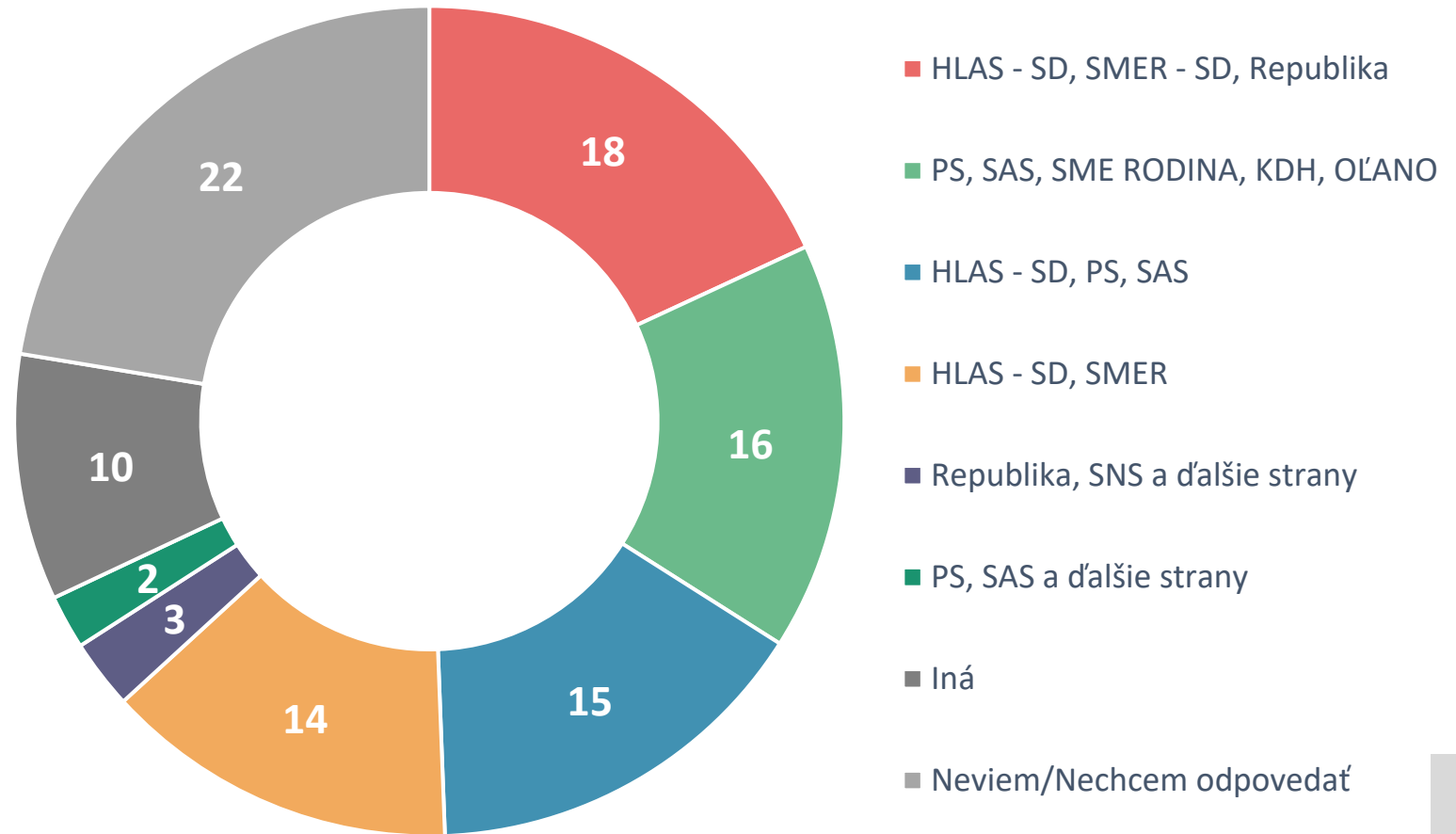
N = 653 respondentov; % respondentov, len tí, ktorí sú za predčasné voľby

prijateľnosť koalícií

18 % obyvateľov dospeljej populácie deklaruje, že najprijateľnejšou vládnu koalíciou by bolo pre nich zoskupenie strán HLAS - SD, SMER - SD a Republika.

Ďalších 16 % uvádza ako najprijateľnejšiu širokú koalíciu strán PS, SAS, SME RODINA, KDH a OĽANO.

Pre ďalších 15 % je najideálnejšou koalíciou zostava strán HLAS - SD, PS a SAS. 14 % považuje za ideálnu koalíciu zoskupenie strán HLAS - SD a SMER - SD. Ostatní volajú po iných zoskupeniach a až 22 % sa nevedelo vyjadriť.

OT4. Ktorá z týchto vládnych koalícií by bola pre Vás osobne najlepšia?

N = 1006 respondentov, % respondentov

záver

MEDIAN SK

záver

- Z aktuálneho volebného modelu vyplýva, že **ochota zúčastniť sa na parlamentných voľbách opäť narástla na hodnoty zo začiatku roka 2022. Ochotu zúčastniť sa volieb aktuálne deklaruje až 76 %** respondentov. Pred mesiacom v čase po komunálnych voľbách bola deklarovaná ochota zúčastniť sa volieb len 50 %. **Najvyššou volebnou podporou aj naďalej disponuje strana HLAS - SD, nasledovaná stranami SMER - SD, Progresívne Slovensko a Republika.** Do parlamentu by sa dostali aj SAS, OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, KDH a SME RODINA. V porovnaní s výsledkami volieb z februára 2020 najvýraznejšie klesla podpora OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA. Naopak v poslednom období môžeme pozorovať nárast mimoparlamentného Progresívneho Slovenska, ale aj ďalšej mimoparlamentnej strany KDH.
- **V prípade Progresívneho Slovenska okrem nárastu deklarovanej podpory môžeme pozorovať aj postupný nárast jadrových voličov,** teda tých, ktorí deklarujú ochotu zúčastniť sa volieb a nezvažujú voľbu žiadnej ďalšej strany. Táto strana **disponuje druhým najvyšším volebným potenciálom, ktorý presahuje hranicu 25 %.** Podobne vysokým volebným potenciálom disponuje aj strana SMER - SD. **Najvyšším volebným potenciálom disponuje strana HLAS - SD, ktorý presahuje úroveň 30 %.**
- **Progresívnemu Slovensku sa darí oslovovať okrem svojich bývalých voličov aj tých, ktorí v uplynulých voľbách volili OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, SAS alebo ZA ĽUDÍ.** Spomedzi jednotlivých politických subjektov sa strane darí najlepšie oslovovať mladých voličov, ktorí v roku 2020 ešte nemali 18 rokov, podobne ako aj SAS. **Súčasný elektorát strany HLAS - SD pozostáva z jednej tretiny z tých, ktorí v uplynulých voľbách volili stranu SMER - SD.** Avšak strane sa darí oslovovať aj tých, ktorí volili v roku 2020 SME RODINA, OĽANO-NOVA-KÚ-ZMENA ZDOLA, SAS, ale aj voličov ďalších menších politických subjektov.
- Veľmi dôležitou informáciou je skutočnosť, že **len 45 % z tých, ktorí deklarujú účasť vo voľbách, si je úplne istých svojim rozhodnutím.** Naopak ďalšia polovica váha a rozhoduje sa medzi viacerými stranami. **Najvyššími volebnými jadrami disponujú strany HLAS - SD, SMER - SD, Republika, ale aj spomínané Progresívne Slovensko.** Práve z dôvodu nízkej úrovne pevnosti rozhodnutia sa môže v najbližšom období podpora jednotlivých politických subjektov výraznejšie meniť.
- Výrazný pokles podpory koaličných strán je možné pozorovať aj v prípade ďalších skúmaných názorov. **Viac ako 70 % dospelaj populácie vníma vyslovenie nedôvery vláde ako správny krok** pre ďalšie fungovanie Slovenska. Zároveň takmer **dve tretiny deklarujú, že súčasná situácia by mala byť vyriešená predčasnými voľbami,** ktoré by sa podľa výraznej väčšiny tých, ktorí po nich volajú, mali **konať v prvej polovici roka 2023.**

M E D I A N S K

MEDIAN SK, s.r.o. je slovenská nezávislá súkromná spoločnosť pre prieskum trhu, médií, verejnej mienky a pre vývoj analytických a marketingových softvérov, založená v roku 2002. S ňou úzko spolupracujúca česká spoločnosť MEDIAN pôsobí na českom trhu od roku 1993. MEDIAN SK, s.r.o. realizuje všetky typy kvalitatívnych a kvantitatívnych prieskumov.

MEDIAN SK, s.r.o. je členom odborných združení:

ESOMAR

TGI Network

American Marketing Association

Hodnoty v grafoch sú uvádzané v celých číslach.

Hodnoty v texte sú zaokrúhľované podľa matematických pravidiel na pol %, prípadne na celé tisíce. Pri zverejňovaní výsledkov je potrebné citovať presne zdroj údajov.

MEDIAN SK, s.r.o.
Kremnická 6
851 01 Bratislava V
www.median.sk

Kontakt:

Michal Mislovič
+421 911 790 720
michal.mislovic@median.sk

Riešiteľský tím:

Michal Mislovič
Terézia Černá
Monika Martinková

kontakt